श्रीसोमनाथसंस्कृतयुनिवर्सिटी, वेरावलम्

सत्रान्तपरीक्षा-नवम्बर/दिसम्बर-२०१६

कक्षा - शास्त्री-३, सेमेस्टर-५	**प्रश्नपत्रम् - ४**	**गुणाः - ७०**
विषयः - पुराणेतिहासः	**Old Course**	**समयः - ११-०२**
दिनाङ्कः - २८.११.२०१६	**ग्रन्थः - महाभारत भीष्मपर्व अ. २४ तः ४२**	

प्रथमान्वितिः (युनिट - १)

प्रश्नः १ अधस्तनेषु कयोरपि द्वयोः श्लोकयोः ससन्दर्भप्रसङ्गपूर्वकं संस्कृते भावार्थो लेख्यः ।०८

(१) *कर्मणो ह्यपि बोद्धव्यं बोद्धव्यं च विकर्मणः ।*
अकर्मणश्च बोद्धव्यं गहना कर्मणो गतिः ॥

(२) *यस्त्वात्मरतिरवे स्यादात्मतृप्तश्च मानवः ।*
आत्मन्येव च संतुष्टस्वस्य कार्यं न विद्यते ॥

(३) *अविनाशि तु तद्विद्धि येन सर्वमिदं ततम् ।*
विनाशमव्ययस्यास्य न कश्चित्कर्तुमर्हति ॥

प्रश्नः २ कस्याप्येकस्योत्तररं विस्तरेण लिखतु । ०८

(१) *स्थितप्रज्ञस्य लक्षणानि यथाग्रन्थं प्रतिपादयत ।*

(२) *भीष्मपर्वणि प्रोक्तस्य सांख्ययोगं निरूपयत ।*

प्रश्नः ३ द्वयोः टिप्पणी लेख्या । ०४

(१) अर्जुनविषादः *(२) कर्मयोगः*
(३) ज्ञानयोगः *(४) शङ्खध्वनिघोषः*

प्रश्नः ४ पञ्चानाम् लघूत्तराणि लिखत । ०५

(१) *श्रीमद्भगवद्गीता कस्मिन् पर्वणि आयाति ?*

(२) *श्रीमद्भगवद्गीतायां केषां संवादोऽस्ति ?*

(३) *अर्जुनस्य अन्यानि नामानि कानि सन्ति ?*

(४) *किं नाम समत्वम् ?*

(५) *श्रीमद्भगवद्गीतायां कति अध्यायाः सन्ति ?*

(६) *कति वर्णाः के च ते ?*

(७) *के समदर्शिनः सन्ति ?*

द्वितीयान्वितिः (युनिट - २)

प्रश्नः ५ श्लोकद्वयं व्याख्यायताम् ०८

(१) *मत्तः परतरं नान्यत्किञ्चिदस्ति धनञ्जयः ।*
मयि सर्वमिदं प्रोतं सूत्रे मणिगणा इव ॥

(२) *तस्मात्सर्वेषु कालेषु मामनुस्मर युध्य च ।*
मय्यर्पित मनो बुद्धि मार्गे वैष्यसंशयम् ॥

(३) *एतां विभूतिं योगं च मम यो वेत्ति तत्त्वतः ।*
सोऽविकम्पने योगेन युज्यते नात्र संशयः ॥

प्रश्नः ६ कमपि एकं विशदं वर्णयत । ०८

(१) *भक्तियोगस्य सविस्तरं प्रतिपादनं कुरुत ।*

(२) *भगवतः श्रीकृष्णस्य विश्वरूपदर्शनं विवृणुत ।*

प्रश्नः ७ द्वयोः टिप्पणी लेख्या । ०४

(१) अक्षरब्रह्मनिरूपणम् *(२) राजविद्याराजगुह्ययोगः*

(३) ज्ञानविज्ञानयोगः

प्रश्नः ८ पञ्चानां लघूत्तराणि लिखत । ०५

(१) श्रीकृष्णः विश्वरूपदर्शनं कं कं कारयति ?

(२) कीदृशाः जनाः परां गतिं यान्ति ?

(३) ब्रह्मणः दिनस्य कालपरिमाणं किम् अस्ति ?

(४) किं नाम अधिभूतम् ?

(५) नक्षत्राणाम् अधिपतिः कः ?

(६) भगवान् धेनुषु कः अस्ति ?

(७) भगवतः विश्वरूपस्य तुलना केन सह कृता ?

(८) त्यागेन मनसि किं समुद्भवति ?

तृतीयान्वितिः (युनिट - ३)

प्रश्नः ९ द्वयस्य ससन्दर्भप्रसङ्गपूर्वकं संस्कृते भावार्थो लेख्यः ०५

(१) *समं सर्वेषु भूतेषु तिष्ठन्त परमेश्वरम् ।*
विनश्यत्स्वविनश्यन्तं यः पश्यति स पश्यति ।

(२) *प्रवृत्तिं च निवृत्तिं च कार्याकार्ये भयाभये ।*
बन्धं मोक्षं च या वेत्ति बुद्धिः सा पार्थ सात्त्विकी ॥

(३) *यत्र योगेश्वरः कृष्ण यत्र पार्थो धनुर्धरः ।*
तत्र श्रीर्विजयो भूतिर्ध्रुवा नीतिर्मतिर्मम ॥

प्रश्नः १० कस्याप्येकस्योत्तरं लिखत । ०८

(१) *'त्रिगुणात्मकमिदं जगत्' इति सविस्तरं लिखत ।*

(२) *दैवासुरसंपदः लक्षणानि प्रतिपादयत ।*

प्रश्नः ११ अन्यतरस्य टिप्पणी लेख्या । ०२

(१) पुरुषोत्तमयोगः ।

(२) क्षेत्रक्षेत्रज्ञयोः ज्ञानसहितं निरूपणम् ।

प्रश्नः १२ द्वयोः लघूत्तरं लिखत । ०५

(१) गुणाः कति के च सन्ति ?

(२) श्रीमद्भगवद्गीतायाः मुख्यविषयः कः अस्ति ?

(३) अर्जुनस्य पञ्चपर्यायनामानि लिखत ?

(४) पुरुषोत्तमयोगः कतमोऽध्यायो विद्यते ?

=०=